

Súd: Okresný súd Michalovce
Spisová značka: 19Csp/59/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0019202939
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agáta Štefaničová
ECLI: ECLI:SK:OSMI:2020:0019202939.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Michalovce sudkyňou JUDr. Agátou Štefaničovou v spore žalobkyne H., zastúpenej Centrom správnej pomoci Michalovce, Topolianska 2829/174, 071 01 Michalovce, IČO 51 169 428, proti žalovanému POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35807598, o určenie neplatnosti dohôd o zrážkach zo mzdy, o určenie neprijateľných podmienok v zmluvách o spotrebiteľskom úvere, o určenie, že úvery sú bezúročné a bez poplatkov a vydanie bezdôvodného obohatenia takto

rozhodol:

I. Určuje, že úverové zmluvy uzavreté medzi žalobkyňou a žalovaným č. 901702317 zo dňa 11.3.2015 a č. 900303807 zo dňa 18.6.2014 sú bezúročné a bez poplatkov.

II. Žalovaný je povinný vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 1.788,89 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Vo zvyšku súd žalobu zamieťa.

IV. Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

V. Súd ponecháva v platnosti neodkladné opatrenie nariadené zmeňujúcim uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 28.5.2019 pod sp. zn. 11Co/184/2019.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu 27.3.2019 po pripustení zmeny žaloby uznesením zo dňa 23.10.2019 domáhala určenia, že dohoda o zrážkach zo mzdy k zmluve č. 901702317 a dohoda o zrážkach zo mzdy k zmluve č. 900303807 je neprijateľná zmluvná podmienka a teda neplatná, že zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 901702317 zo dňa 11.3.2015 a zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 900303807 zo dňa 18.6.2014 obsahujú neprijateľné podmienky, že úvery medzi účastníkmi Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 901702317 zo dňa 11.3.2015 a Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 900303807 zo dňa 18.6.2014 sú bezúročné a bez poplatkov a zároveň uplatnila proti žalovanému právo na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 1 788,89 eur. Žalobu odôvodnila tým, že so žalovaným uzatvorila zmluvy o spotrebiteľskom úvere číslo 901702317 a číslo 900303807, a k týmto zmluvám bola včlenená aj dohoda o zrážkach zo mzdy, na základe ktorej jej žalovaný vykonáva zrážky zo mzdy. Žiadala žalovaného o zaslanie zmluvy o úvere, pretože pôvodné zmluvy prevzal jej bývalý manžel, s ktorým už nežije v spoločnej domácnosti. Žalovaný na list nereagoval. Zmluvy žiadala z dôvodu, ak by sa vedela efektívne brániť proti nekalým podmienkam v spotrebiteľských zmluvách. Jej nároky sú odôvodnené aj s cieľom európskych smerníc na ochranu spotrebiteľa, ktorých zmyslom a cieľom je dosiahnuť stav, aby nekalé podmienky v spotrebiteľských zmluvách spotrebiteľov nezaväzovali. Je nepredstaviteľné, aby zmluvy o spotrebiteľských úveroch a všeobecné obchodné podmienky obsahovali neprijateľné zmluvné

podmienky. Zdôraznila, že je povinnosťou členských štátov Európskej únie a ich orgánov, aby naplnili cieľ článku 6 ods. 1 smernice a zabezpečili ratio legis smernice, aby nekalé podmienky spotrebiteľa nezaväzovali, a to osobitne platí, ak zmluva obsahuje značné množstvo neprijateľných zmluvných podmienok.

2. Žalobkyňa ďalej uviedla, že žalobkyni bola zrazená zo mzdy suma, ktorá už nebola zdôvodnená žiadnym podkladom. Zrážal jej zamestnávateľ na základe 2 dohôd o zrážkach zo mzdy a iných príjmov. Tieto dohody boli podpísané ako súčasť zmluvy aj keď sú na samostatnom papieri, ale boli podpísané v ten istý deň ako úvery. Má za to, že takto podpísaná zmluva je neprijateľnou podmienkou napriek tomu, že je samostatnou a bola predložená ako ostatné podmienky poskytnutia úveru. Spoločnosť Pohotovosť si nárokuje na základe občianskeho zákonníka § 551, že takáto dohoda o zrážkach zo mzdy je platná. Žalobkyňa ju pokladá za neprijateľnú podmienku. Podľa smernice č. 93/13 Európskeho hospodárskeho spoločenstva takéto dohody o zrážkach, ktoré sú včlenené teda aj keď na samostatnom papieri sú neprijateľnou zmluvnou podmienkou a nemôžu byť ako také platné. Aj keby podľa názoru súdu takáto dohoda o zrážkach zo mzdy a iných príjmov bola platná, musí uvádzať sumu, ktorú sa spotrebiteľ zaväzuje zaplatiť. Úver je 1.000,- Eur a odplata za poskytnutie úveru, teda všetky úroky a veci k tomu príbuzné 872,- Eur, čiže dohoda o zrážkach uvádza sumu 1.872,- Eur. V tých ostatných bodoch neuvádza, na základe čoho by tá suma mala byť vyššia. Žalobkyňa zaplatila do dnešného dňa 2.354,99 Eur. Čiže preplatila sumu stanovenú v dohode o 482,89 Eur. Tiež si požičala 350,- Eur a mala zaplatiť cez 672,- Eur podľa dohody. Zaplatila doteraz 784,- Eur čiže preplatila o 112,- Eur. Tieto sumy spoločne z týchto obidvoch dohôd a zo skutočného zaplatenia sú spolu 594,89 Eur. Je to vlastne bez žiadneho právneho zdôvodnenia, bez akéhokoľvek zdôvodnenia spoločnosti Pohotovosť, aby mali na tieto peniaze nárok. Keď sa vráti k tej prvej dohode o zrážkach zo mzdy, upovedomia zamestnávateľa, že majú zrážať na základe dohody až do sumy 4.178,- Eur, resp. do sumy 5.979,11 Eur. Čiže spotrebiteľka by úver v hodnote 1.000,- Eur preplatila o 6.200,- Eur, čiže o 5.000,- Eur. Od roku 2015 doteraz je to vlastne 5-násobok tej sumy, ktorú oni požadovali.

3. Žalovaný vo svojom vyjadrení zo dňa 29. 10. 2019 uviedol, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy je špeciálnym zabezpečovacím prostriedkom akcesorickej povahy, ktorý vo vzťahu k hlavnému záväzku plní funkciu zabezpečovaciú. Podľa § 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy. Strany sporu takúto dohodu o zrážkach zo mzdy uzatvorili dňa 10. 7. 2015 na zabezpečenie pohľadávky žalovaného, spotrebiteľského úveru zo dňa 10. 7. 2015. Nakoľko žalobkyňa nesplácala riadne svoj dlh, pristúpil žalovaný k realizácii dohody o zrážkach zo mzdy. Podľa názoru žalovaného dohoda bola uzavretá platne v súlade s právnymi predpismi a spĺňa všetky potrebné náležitosti právnych úkonov podľa § 34 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka. Dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje osobitnú listinu a žalobkyňa mala možnosť si predmetnú dohodu preštudovať až následne nato potvrdiť jej prijatie svojím vlastnoručným podpisom. To, že dohoda predstavuje samostatný dokument je rovnako v súlade so zákonom číslo 250/2007 Z.z., v ktorom zákonodarca pripustil možnosť zabezpečenia uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku vyplývajúceho zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a iných príjmov, ak táto dohoda je uzatvorená vo forme osobitnej listiny. Dohoda o zrážkach zo mzdy písomnú formu obsahuje súhlas dlžníka s dohodou, na znak čoho bola podpísaná, obsahuje uvedenie rozsahu vykonávaných zrážok vo výške 46 euro a uzavretím dohody vzniká veriteľovi právo, aby mu po uplynutí doby splatnosti pohľadávky boli prevedené sumy zrazené na základe tejto dohody zo mzdy alebo iného príjmu dlžníka. Vylúčil, aby v prípade dohody o zrážkach zo mzdy mohlo dôjsť ku nekontrolovanému konaniu zo strany veriteľa, pretože právny predpis obsahuje zákonný limit výšky vykonávaných zrážok s tým, že zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, ako by boli v prípade výkonu rozhodnutia, neodkladným opatrením možno uložiť aj povinnosť platiteľa mzdy nevykonávať zrážky podľa účastníkmi dohodnutej dohody, a ak by sa stalo, že platiteľ mzdy zrazil dlžníkovi viac, než bol oprávnený a povinný zraziť a tieto sumy poukázal veriteľovi, veriteľ sa na úkor dlžníka bezdôvodne obohatil a uvedené sumy by musel vrátiť. Žalovaný sa k zmene žaloby nevyjadril.

4. Súd vykonal dokazovanie predloženými listinami a z ich obsahu, obsahu žaloby a doplnení skutkových tvrdení strán sporu zistil tento skutkový stav:

5. Žalobkyňa v pozícii dlžníčky a žalovaný v pozícii veriteľa uzatvorili dňa 18.6.2014 zmluvu o spotrebiteľskom úvere číslo 900303807, na základe ktorej bol žalobkyni poskytnutý úvere 350,- Eur. Žalobkyňa ako spotrebiteľka sa zaviazala poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové

náklady spotrebiteľa vo výške 322,- Eur t.j. celkovo zaplatiť sumu 672,- Eur. Celkové náklady spotrebiteľa sú tvorené súčtom úroku vo výške 23,22 % ročne čo predstavuje sumu 81,27 Eur a administratívnych nákladov na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere spolu s administratívnymi poplatkami čo predstavuje 240,73 Eur. Úver bol poukázany dňa 23.6.2015 na účet spotrebiteľa s tým, že doba trvania zmluvy a splatnosť nastane 23.6.2015. Spotrebiteľ bral na vedomie, že výška ročnej percentuálnej miery nákladov predstavuje 92 %, pri priemernej RPMN 45,02 %. Strany sporu v rovnakých pozíciách účastníkov záväzkového vzťahu uzavreli dňa 11.3.2015 zmluvu o spotrebiteľskom úvere číslo 901702317, na základe ktorej bol poskytnutý žalobkyni ako spotrebiteľke úver vo výške 1.000,- Eur, ktorý sa zaviazala žalobkyňa vrátiť spolu s odplatom vo výške 872,-Eur, to je celkom mala zaplatiť sumu 1.872,- Eur. Odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov je vo výške 280,- Eur, čo predstavuje ročnú percentuálnu mieru nákladov 28 % vypočítanú v zmysle zákone. Úrok je vo výške 59,20 % ročne s poskytnutého úveru až do jeho úplného uhradenia, čo v prípade riadneho splatenia úveru v dohodnutom termíne predstavuje 592,- Eur. Suma bola poukázaná na účet spotrebiteľa 11.3.2016 a doba trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti bol dohodnutý na 11.3.2016. V zmluve je uvedená výška priemernej ročnej hodnoty RPMN 14,15 %.

6. Dňa 11.3.2015 uzavreli strany sporu Dohodu o zrážkach zo mzdy a iných príjmov na zabezpečenie úveru číslo 901702317. V dohode sa uvádza, že veriteľ a dlžník uzavreli dňa 11.3.2015 zmluvu o úvere, na základe ktorej bol poskytnutý dlžníkovi úver 1000,00 Eur a dlžník sa zaviazal zaplatiť celkovú čiastku 1872,00 Eur. Veriteľ a dlžník sa dohodli na zabezpečenie pohľadávky veriteľa z úverovej zmluvy alebo v súvislosti s ňou vo forme tejto dohody. Dlžník súhlasí s tým, aby sa uspokojenie zabezpečenej pohľadávky veriteľa zabezpečilo vykonaním pravidelných mesačných zrážok zo mzdy zamestnávateľom dlžníka, a to vo výške 156 eura mesačne až do celkovej výšky zabezpečenej pohľadávky. Dlžník súhlasil, aby veriteľ oznámil jeho zamestnávateľovi výšku zabezpečovanej pohľadávky. V prípade, ak zrážky presiahnu zákonom stanovenú hranicu, zamestnávateľ postupuje v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi týkajúcich sa výkonu zrážok zo mzdy. Veriteľ je oprávnený po splatení istiny a úrokov zaslať zamestnávateľovi výpočet úrokov z omeškania, a iného príslušenstva pohľadávky ako úrokov a úrokov z omeškania, zmluvných pokút a iných zmluvných sankcií. Toto čiastkou zamestnávateľ vo forme ďalších zrážok zamrzne odvedie na účet veriteľa. V prípade, ak zamestnanec skončí pracovný pomer pred uplynutím splatenia celej pohľadávky, bude dohoda podkladom pre vykonávanie zrážok zo mzdy u každého ďalšieho zamestnávateľa. Dlžník sa zaväzuje upovedomiť bez zbytočného odkladu pri nástupe do nového zamestnania svojho zamestnávateľa o dohode a veriteľovi oznámiť názov a adresu nového zamestnávateľa. Dohoda obsahuje aj vyhlásenie dlžníka s osobitným podpisom, že potvrdzuje, že sa oboznámil s dohodou o zrážkach zo mzdy a iných príjmov a súhlasí s jej znením bez pripomienok. Potvrdil, že pred uzatvorením dohody bol osobitne poučený o dôsledkoch uzatvorenia dohody o zrážkach zo mzdy a túto neodmieta a v plnom rozsahu s ňou súhlasí. Dohoda je datovaná 11.3.2015 a opatrená podpismi veriteľa a dlžníka. Žalovaný listom zo dňa 13.12.2017 požiadal zamestnávateľa žalobkyne o vykonávanie zrážok zo mzdy z uvedenej dohody.

7. Dňa 18.6.2014 uzavreli strany sporu Dohodu o zrážkach zo mzdy a iných príjmov na zabezpečenie úveru číslo 900303807. V dohode sa uvádza, že veriteľ a dlžník uzavreli dňa 18.6.2014 zmluvu o úvere, na základe ktorej bol poskytnutý dlžníkovi úver 350,00 Eur a dlžník sa zaviazal zaplatiť celkovú čiastku 672,00 Eur. Veriteľ a dlžník sa dohodli na zabezpečenie pohľadávky veriteľa z úverovej zmluvy alebo v súvislosti s ňou vo forme tejto dohody. Dlžník súhlasí s tým, aby sa uspokojenie zabezpečenej pohľadávky veriteľa zabezpečilo vykonaním pravidelných mesačných zrážok zo mzdy zamestnávateľom dlžníka, a to vo výške 56 eura mesačne až do celkovej výšky zabezpečenej pohľadávky. Dlžník súhlasil, aby veriteľ oznámil jeho zamestnávateľovi výšku zabezpečovanej pohľadávky. V prípade, ak zrážky presiahnu zákonom stanovenú hranicu, zamestnávateľ postupuje v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi týkajúcich sa výkonu zrážok zo mzdy. Veriteľ je oprávnený po splatení istiny a úrokov zaslať zamestnávateľovi výpočet úrokov z omeškania, a iného príslušenstva pohľadávky ako úrokov a úrokov z omeškania, zmluvných pokút a iných zmluvných sankcií. Toto čiastkou zamestnávateľ vo forme ďalších zrážok zamrzne odvedie na účet veriteľa. V prípade, ak zamestnanec skončí pracovný pomer pred uplynutím splatenia celej pohľadávky, bude dohoda podkladom pre vykonávanie zrážok zo mzdy u každého ďalšieho zamestnávateľa. Dlžník sa zaväzuje upovedomiť bez zbytočného odkladu pri nástupe do nového zamestnania svojho zamestnávateľa o dohode a veriteľovi oznámiť názov a adresu nového zamestnávateľa. Dohoda obsahuje aj vyhlásenie dlžníka s osobitným podpisom, že potvrdzuje, že sa oboznámil s dohodou o zrážkach zo mzdy a iných príjmov a súhlasí s jej znením bez pripomienok. Potvrdil, že pred uzatvorením dohody bol osobitne poučený o dôsledkoch

uzatvorenia dohody o zrážkach zo mzdy a túto neodmieta a v plnom rozsahu s ňou súhlasí. Dohoda je datovaná 18.6.2014 a opatrená podpismi veriteľa a dlžníka. Žalovaný listom zo dňa 16.3.2015 požiadal zamestnávateľa žalobkyne o vykonávanie zrážok zo mzdy z uvedenej dohody.

8.Podľa výpisu z klientskej zóny žalovaného ku dňu 25.2.2019 na úverovej zmluve číslo 901702317 bolo splatených 2354,89 Eur a na úverovej zmluve číslo 900303807 suma 784,00 Eur.

9.Po vykonanom dokazovaní súd vec právne posúdil takto:

Podľa § 9 Zák. č. 129/2010 Z.z.

(1) Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

(2) Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie

r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

Podľa § 11 zák. č. 129/2010 Z.z.

- (1) Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak
 - a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
 - b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y),
 - c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
 - d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
 - e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.

Podľa § 53 Občianskeho zákonníka

(1) Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

(2) Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

(3) Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

(4) Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

- a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
- b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,
- c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,
- d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,
- e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,
- f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,
- g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,
- h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,
- i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,

- j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,
 - k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku,
 - l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosti niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,
 - m) v prípade čiastočného alebo úplného nesplnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi,
 - n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predlži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,
 - o) oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi,
 - p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,
 - r) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní,
 - s) požadujú, aby spotrebiteľ poskytol zabezpečenie splnenia svojho záväzku v hodnote neprimerane vyššej, ako je výška jeho záväzku vyplývajúca zo spotrebiteľskej zmluvy v čase uzavretia dohody o zabezpečení splnenia záväzku spotrebiteľa,
- t) požadujú od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa,
- u) požadujú od spotrebiteľa, aby bol neprimerane dlho viazaný zmluvou aj keď pri uzavieraní zmluvy bolo zrejmé, že predmet zmluvy možno dosiahnuť v podstatne kratšom čase,
- v) požadujú od spotrebiteľa uhradenie plnení, o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve alebo za ktoré spotrebiteľ nedostáva dohodnuté protiplnenie.

(5) Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 551 Občianskeho zákonníka

- (1) Uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia.
- (2) Proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila.
- (3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia aj pre iné príjmy, s ktorými sa pri výkone rozhodnutia nakladá ako so mzdou.

Podľa § 5a ods. 1 zák.č. 250/2007 Z.z. neprípustné je zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy

- a) dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť, alebo
- b) zmenkou alebo šekom.

10. Žalobkyňa sa domáhala určenia, že dohoda o zrážkach zo mzdy k zmluve č. 901702317 a dohoda o zrážkach zo mzdy k zmluve č. 900303807 je neprijateľná zmluvná podmienka a teda neplatná, že

zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 901702317 zo dňa 11.3.2015 a zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 900303807 zo dňa 18.6.2014 obsahujú neprijateľné podmienky, že úvery medzi účastníkmi Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 901702317 zo dňa 11.3.2015 a Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 900303807 zo dňa 18.6.2014 sú bezúročné a bez poplatkov a zároveň uplatnila proti žalovanému právo na vydanie bezdôvodného obohatenia výške 1 788,89 eur.

11. Súd uznal nárok žalobkyne za dôvodný v časti požadovaného určenia, že uzavreté úverové zmluvy sú bezúročné a bez poplatkov a v časti vydania bezdôvodného obohatenia a vo zvyšku žalobu zamietol.

12. Zmluvy o úvere, ktoré uzavreli strany sporu sú zmluvami spotrebiteľskými, ktoré boli uzavreté v zmysle zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Zmluva okrem iných náležitostí uvedených v § 9 zákona musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Uviesť sa pritom musia všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. Obe zmluvy o úvere uzavreté medzi stranami sporu síce obsahujú údaj o výške RPMN, ale podľa prepočtov súdu je tento údaj nesprávny a v neprospech spotrebiteľa. Podľa pôvodného textu zmluvy číslo 900303807 bola žalobkyňa povinná zaplatiť za úver vo výške 350,00 Eur poplatok 322,00 Eur, teda celkom 672,00 eur do 23.6.2015 bez uvedenia splatnosti v splátkach. Zmluva bola uzavretá 18.6.2014, teda ide o splatnosť úveru 12 mesiacov. Pri výške úveru 350,00 Eur, celkovej sume, ktorú má žalobkyňa zaplatiť (672,00 Eur) a splatnosti 12 mesiacov, je ročná úroková miera 91,99% a RPMN 281,64%. V zmluve je uvedená RPMN vo výške 92%. Podľa pôvodného textu zmluvy číslo 901702317 bola žalobkyňa povinná zaplatiť za úver vo výške 1000,00 Eur poplatok 872,00 Eur, teda celkom 1872 eur do 11.3.2016 bez uvedenia splatnosti v splátkach. Zmluva bola uzavretá 11.3.2015, teda ide o splatnosť úveru 12 mesiacov. Pri výške úveru 1000,00 Eur, celkovej sume, ktorú má žalobkyňa zaplatiť (1872 Eur) a splatnosti 12 mesiacov, je ročná úroková miera 87,19% a RPMN 260,12%. V zmluve je uvedená RPMN 28%. O nesprávnosti výpočtu RPMN svedčí aj znenie zmluvy číslo 901702317, podľa ktorej je úrok úveru 59,20% ročne a RPMN 28%. Ročná percentuálna miera nákladov nemôže byť nižšia, ako je úroková sadzba úveru. Podľa § 2 písm. i) zák. č. 129/2010 Z.z. i) ročnou percentuálnou mierou nákladov sa rozumejú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19, a podľa písm. g) citovaného ustanovenia celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere. Ak je teda RPMN uvádzaná v zmluve nižšie ako úrok úveru, ide o zrejmy nesprávny výpočet RPMN.

13. Podľa ustanovenia § 11 ods. 1 písm. d) Zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak v zmluve je uvedená nesprávna ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa. Úver poskytnutý veriteľom je tak v zmysle zákona bez úrokov a bez poplatkov, preto má veriteľ právo iba na vrátenie poskytnutej sumy úveru a zvyšok plnenia žalobkyne je potrebné považovať za bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného. Bezdôvodné obohatenie je záväzkový vzťah, ktorý vzniká na základe zákona v prípade, ak sa niekto na úkor iného bezdôvodne obohatí z dôvodov uvedených v ustanovení § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Bezdôvodne sa obohacuje aj ten, kto na úkor iného získava majetkovú hodnotu bez právneho dôvodu. V súdnej veci je preukázané, že žalovaný pre porušenie zákona má právo iba na plnenie do výšky poskytnutého úveru, plnenia nad výšku poskytnutého úveru sú zo strany žalobkyne plneniami bez právneho dôvodu, preto je žalovaný povinný ich žalobkyni vydať. Žalobkyňa z úverovej zmluvy číslo 901702317 bola povinná plniť žalovanému iba 1000,00 eur ako výšku poskytnutého úveru. Z prehľadu úveru je preukázané, že na úvere zaplatila sumu 2354,89 Eur, suma 1354,89 Eur tak predstavuje bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného. Žalobkyňa z úverovej zmluvy číslo 900303807 bola povinná plniť žalovanému iba 350,00 eur ako výšku poskytnutého úveru. Z prehľadu úveru je preukázané, že na úvere zaplatila sumu 784,00 Eur, suma 434,00 Eur tak predstavuje bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného. Žalovaný sa tak na úkor žalobkyne obohatil o sumu 1788,89 Eur (1354,89 Eur + 434,00 Eur).

14. Žalobkyňa žalobu v časti o určenie neplatnosti dohôd o zrážkach zo mzdy odôvodnila tým, že ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, preto je neplatná. Bližšie neprijateľné podmienky nešpecifikovala, v princípe však namietala, že dôjde k zásahu do jej majetkových práv bez súdnej kontroly. Žalovaný k tejto časti žaloby poukázal na to, že dohoda o zrážkach zo mzdy je riadny inštitút práva, ktorý nevylučujú

ani predpisy na ochranu spotrebiteľa. Súd sa vzhľadom na to, že žalobca požadoval určenie neplatnosti právneho úkonu, teda právnej skutočnosti podľa § 137 písm. d) CSP, musel najprv vysporiadať s otázkou prípustnosti žaloby o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy. Podľa ustanovenia § 137 CSP je možné žalovať najmä o

- a) splnení povinnosti,
- b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu,
- c) určenia, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo
- d) určenia právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

15. Žalovateľnosť nároku podľa ustanovení § 137 CSP v prípade záväzkových vzťahov je zásadne viazaná na obsah práv a povinností vyplývajúcich zo záväzkového vzťahu, teda pôjde prioritne o žaloby na plnenie uvedené v písmene a). Dohoda o zrážkach zo mzdy je zákonným inštitútom zabezpečenia plnenia hlavného záväzku. Z takých záväzkov po prijatí nového procesného kódexu je možné žalovať iba plnenie, ak osobitné predpisy neurčujú inak. Žaloba o určenie právnej skutočnosti je vylúčená, ak na ňu osobitný predpis výslovne neodkazuje. Žalobca neodôvodnil, aký právny predpis mu umožňuje podať žalobu podľa ustanovenia § 137 písm. d) a súdu žiadny takýto predpis známy nie je. Odvolacie sudy už opakovane judikovali, že za takýto predpis nie je možné považovať ani zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Súd si dovoľí odcitovať z rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach č. 5Co/93/2018, podľa ktorého „...znenie § 3 ods.5 zák. č. 250/2007 Z.z. možno začleniť ako normu s neurčitou hypotézou, podľa ktorej spotrebiteľ má možnosť domáhať sa na súde ochrany proti porušeniu svojich práv ustanovených zákonom proti porušovateľovi týchto práv. Zákon neurčuje, že dohoda o zrážkach zo mzdy je v rozpore s právami spotrebiteľa a ani ju nezakazuje. Nie je možné podradiť dohodu o zrážkach zo mzdy pod § 3 ods.5 zák. č. 250/2007 Z.z., lebo samotným uzatvorením dohody nedochádza u spotrebiteľa k porušeniu jeho práv ustanovených zákonom a ani z tohto ustanovenia nevyplýva bližšie špecifikovaná žaloba. Určenie neexistencie právnej skutočnosti, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná, odporuje vo svojej podstate tomu, že súd má určiť aktuálny právny stav a pri takomto určení súd by rozhodoval o tom, čo nastalo v minulosti, nie o tom, čo je v prítomnosti. Výrok o tom, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná nemá výpovednú hodnotu. Keďže žalobný petit znie na určenie právnej skutočnosti, ktorý z osobitného predpisu nevyplýva, žaloba je neprípustná a nemožno jej vyhovieť. Odvolací súd poukazuje na bežnú rozhodovaciu prax napr. Krajského súdu v Košiciach 6Co/275/2017 z 30.4.2018.“

16. Vzhľadom na vyššie uvedené súd žalobu v časti určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy ako neprípustnú zamietol. Zároveň zamietol aj žalobu v časti, ktorou sa domáhala žalobkyňa určenia, že úverové zmluvy uzavreté so žalovaným obsahujú neprijateľné podmienky. Súd vychádzal z toho, že neprijateľné zmluvné podmienky sa primárne skúmajú pri rozhodovaní o žalobách na plnenie zo spotrebiteľských zmlúv. Takéto určenie samozrejme vylúčené nie je (§ 298 CSP), avšak žalobca musí uviesť, ktoré konkrétne ustanovenia zmluvy sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami. Žalobkyňa v tomto smere okrem všeobecného konštatovania existencie neprijateľných zmluvných podmienok nič konkrétne netvrdila.

17. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania. Vychádzal pritom z pomeru úspechu strán v konaní, keď každá zo strán bola úspešná približne v polovici. Žalobkyňa sa dožadovala určenia neplatnosti dohôd o zrážkach zo mzdy, určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok úverových zmlúv, určenia, že úverové zmluvy sú bezúročné a bez poplatkov a vydania bezdôvodného obohatenia. Úspešná bola v jednej polovici, keď súd vyhovel žalobe v časti určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úverových zmlúv a vydania bezdôvodného obohatenia, a neúspešná v časti určenia neplatnosti dohôd o zrážkach zo mzdy a neprijateľných zmluvných podmienok. Úspech žalobkyne je tak neúspechom žalovaného a naopak, preto je pomer úspechu a neúspechu u strán sporu rovnaký.

18. Podľa § 335 ods. 3 CSP súd prvej inštancie ponechal neodkladné opatrenie nariadené odvolacím súdom v platnosti. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že žalovaný ako veriteľ z úverových zmlúv má právo iba na vrátenie istiny úveru, pričom žalovaná nad istiny úveru uhradila minimálne 1788,89 Eur. Napriek uvedenému žalovaný žiadal zamestnávateľa žalobkyne o vykonávanie zrážok zo mzdy, ktoré už vzhľadom na zistenia a rozhodnutie súdu prvej inštancie sú ďalej neprípustné a nie je možné ich vykonávať.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na tunajšom súde.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania podľa § 127 CSP uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody podľa § 365) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak povinnosť uložená v tomto rozhodnutí nebude splnená, môže sa oprávnená osoba svojho nároku domáhať návrhom na vykonanie exekúcie.

Podľa § 127 ods. 1 CSP ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

Podľa § 127 ods. 2 CSP ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.